

Kvam herad

1. Tertial 2026 - Rådmann sitt framlegg

AFSK 03.06.2026

HOVUDTAL (MNOK)	2025 Rekn	2026 Oppr.Bud	2026 Bud T1	T1 Justering
Sum driftsinntekter	-1195	-1209	-1269	-60
Sum driftsutgifter	1246	1207	1262	55
Brutto driftsresultat (meirforbruk)	51	-2	-7	-5
Netto finansutgifter	86	89	79	-10
Motpost avskrivningar	-77	-77	-76	1
Netto driftsresultat (meirforbruk)	60	10	-4	-14

(Kilde: Status § 5-6)

Vedtak

HOVUDTAL (MNOK)	2025 Rekn	2026 Oppr.Bud	2026 Bud T1	T1 Justering
Sum driftsinntekter	-1195	-1209	-1269	-60
Sum driftsutgifter	1246	1207	1262	55
Brutto driftsresultat (meirforbruk)	51	-2	-7	-5
Netto finansutgifter	86	89	79	-10
Motpost avskrivningar	-77	-77	-76	1
Netto driftsresultat (meirforbruk)	60	10	-4	-14

(Kilde: Status § 5-6)

MNOK	2025 Rekn	2026 Oppr.Bud	2026 Bud T1	T1 Justering
Rammetilskot	-374	-396	-403	-6
Inntekts- og formuesskatt	-338	-344	-345	0
Eigedomsskatt	-42	-46	-46	0
Andre skatteinntekter	-5	-5	-5	0
Andre ovf. og tilskot frå staten	-116	-121	-173	-52
Overføringar og tilskot frå andre	-147	-120	-123	-2
Brukerbetalingar	-29	-25	-25	0
Sals- og leigeinntekter	-144	-151	-149	1
Sum driftsinntekter	-1195	-1209	-1269	-60
Lønnsutgifter	629	605	611	6
Sosiale utgifter	181	191	177	-14
Kjøp av varar og tenester	239	219	229	10
Overføringar og tilskot til andre	120	115	170	55
Avskrivningar	77	77	76	-1
Sum driftsutgifter	1246	1207	1262	55
Brutto driftsresultat	51	-2	-7	-5

(Kilde: Status § 5-6)

FINANS (MNOK)	2025 Rekn	2026 Oppr.Bu	2026 Bud T1	T1 Justering
Renteinntekter	-24	-17	-18	-1
Utbytte	-17	-23	-30	-7
Gevinst og tap obligasjoner	0	0	0	0
Renteutgifter	69	71	73	3
Avdrag på lån	58	59	54	-5
Netto finansutgifter	86	89	79	-10

(Kilde: Status § 5-6)

Middels og høg risiko

- Kraftinntekter
- Renteutgifter
- Renteinntekter
- Løn og pensjon
- Innkjøp
- Enkeltsaker
- Beredskapshendingar
- Skatteinntekter
- Realisering av innsparingstiltak
- Budsjetteringsfeil
- Havbruksfond

Kvam herad

Utkast til økonomiplan 2027-2030

Sentrale kapittel

Rådmannen si innleiing

Økonomiske hovudlinjer

Innsparingsprogram

Innsparingar - Helse og Omsorg

Innsparingar - Førebygging og fritid

KS modell for økonomisk handlingsrom

Finansielle måltal

Investeringar i økonomiplanperioden

Budsjettvedtak

Kvam herad har 140-160 MNOK «ekstrainntekter» årleg

EKSTRAINNTEKTER	2027	2028	2029	2030
Kraftinntekter	-64	-60	-48	-48
Konsesjonsavgift	-5	-5	-5	-5
Havbruksfondet	-13	-6	-13	-6
Aksjeutbytte	-28	-23	-23	-23
Eigedomsskatt	-51	-52	-52	-52
SUM	-160	-150	-145	-138

Inntekter

B3 Økonomisk oversikt - drift (§ 5-6) MNOK	Rev. bud. 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskot	-403	-403	-403	-403	-403
Skatt på inntekt og formue	-345	-343	-343	-343	-343
Eigedomsskatt	-46	-51	-52	-52	-52
Andre skatteinntekter	-5	-5	-5	-5	-5
Andre overføringer og tilskot frå staten	-173	-126	-118	-111	-111
Overføringer og tilskot frå andre	-123	-118	-116	-116	-116
Brukarbetalingar	-25	-25	-25	-25	-25
Sals- og leigeinntekter	-149	-160	-154	-155	-155
Sum driftsinntekter	-1 269	-1 232	-1 217	-1 211	-1 211

Utgifter

B3 Økonomisk oversikt - drift (§ 5-6) MNOK	Rev. bud. 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Utgifter til løn	611	602	586	575	575
Sosiale utgifter	177	188	188	183	183
Kjøp av varer og tenester	229	219	214	214	214
Overføringer og tilskot til andre	170	134	127	127	127
Avskrivningar	76	77	77	77	77
Sum driftsutgifter	1 262	1 221	1 192	1 175	1 175

Finans

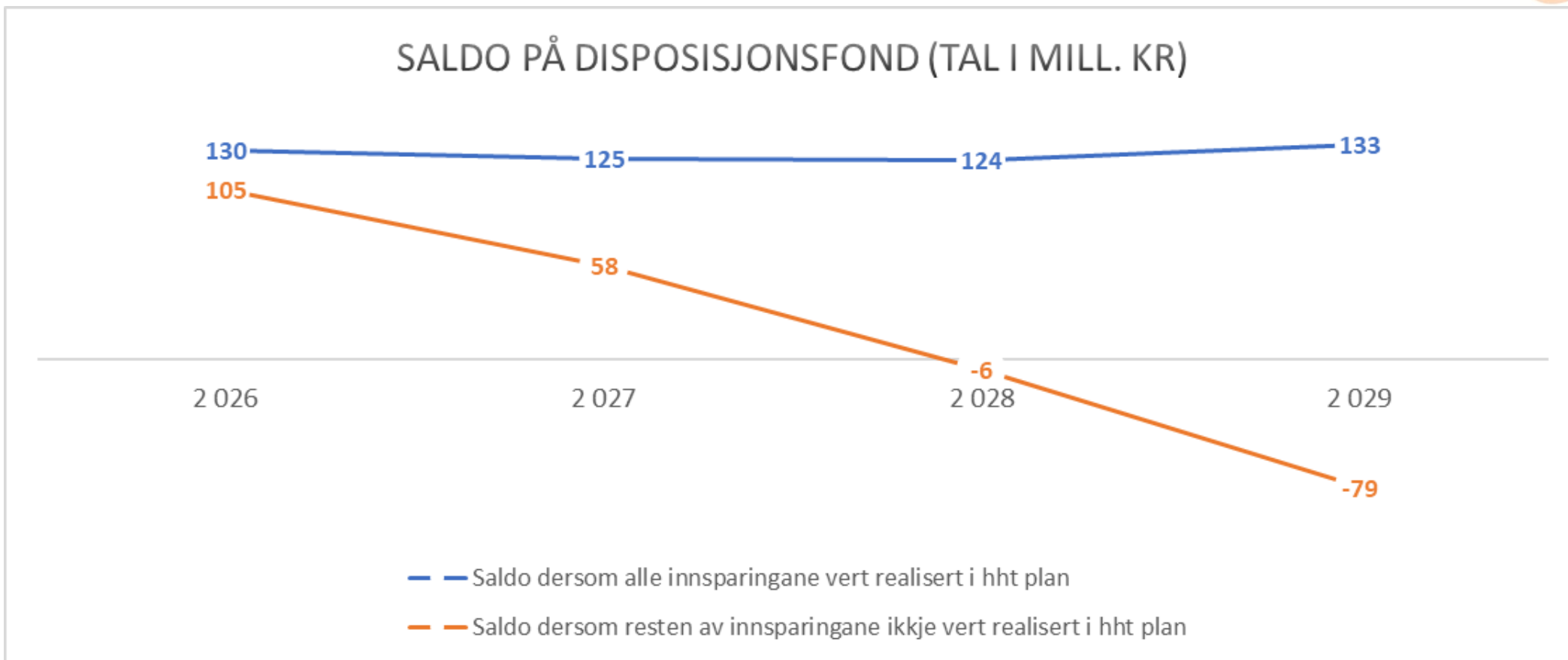
B3 Økonomisk oversikt - drift (§ 5-6) MNOK	Rev. bud. 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Renteinntekter	-18	-16	-14	-13	-13
Utbytte	-30	-28	-23	-23	-23
Gevinst og tap på finansielle omløpsmid	0	0	0	0	0
Renteutgifter	73	77	75	73	73
Avdrag på lån	54	55	56	56	56
Netto finansutgifter	79	88	94	93	93

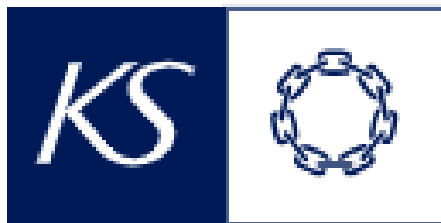
RESULTAT

B3 Økonomisk oversikt - drift (§ 5-6) MNOK	Rev. bud. 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Sum driftsinntekter	-1 269	-1 232	-1 217	-1 211	-1 211
Sum driftsutgifter	1 262	1 221	1 192	1 175	1 175
Brutto driftsresultat	-7	-11	-24	-36	-36
Netto finansutgifter	79	88	94	93	93
Motpost avskrivningar	-76	-77	-77	-77	-77
Netto driftsresultat	-3	1	-7	-20	-20

RISIKO

(Disp.fond 2025 = 121 MNOK)

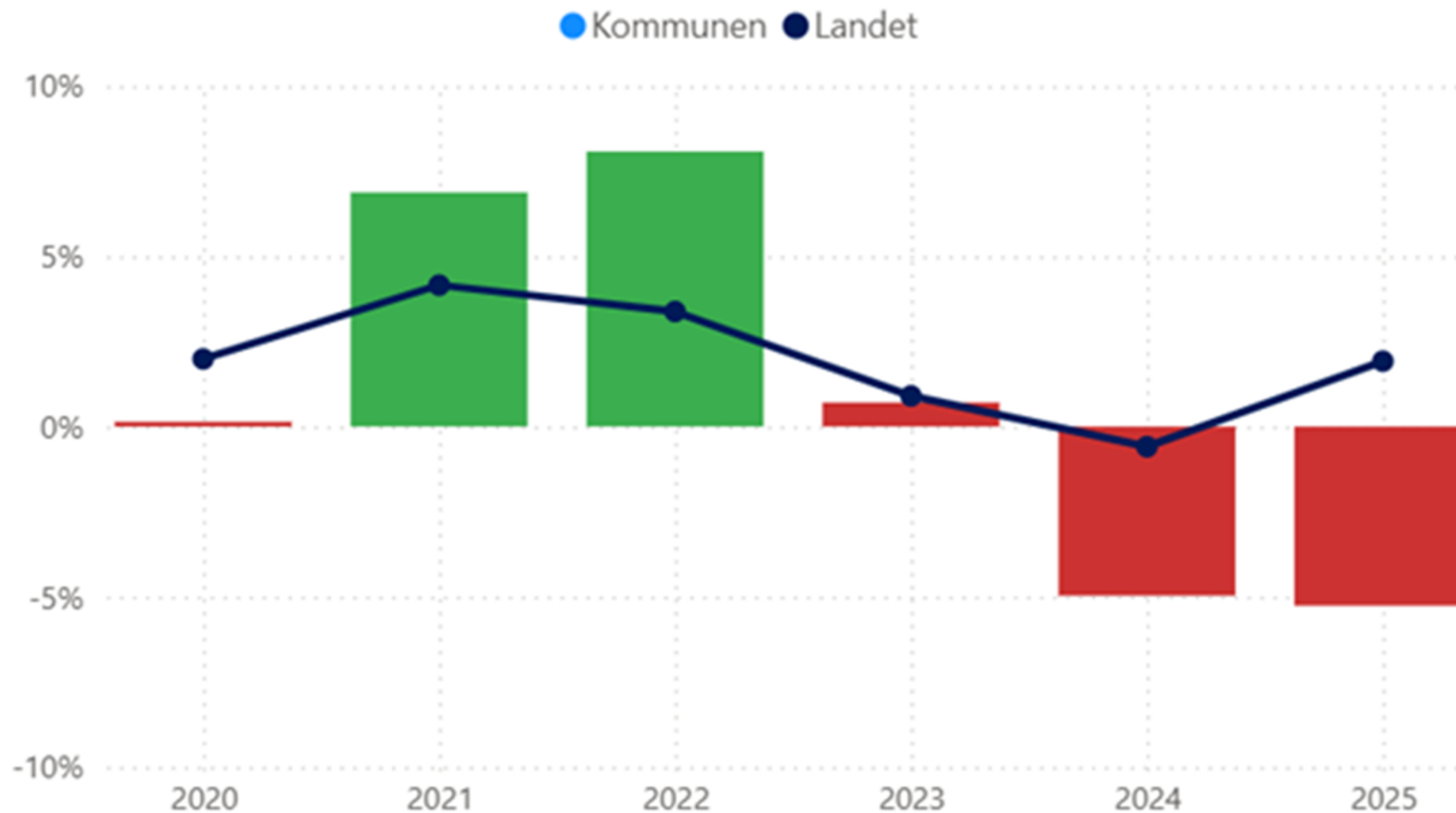
Modell for økonomisk handlingsrom

Økonomisk handlingsrom gir folkevalgte bedre forutsetninger for å utøve politisk lederskap og ta styring i utviklingen av lokalsamfunnet. Modellen under forsøker å gi et samlet bilde av kommunens økonomiske situasjon og handlingsrom.

Kjelde: [Modell for økonomisk handlingsrom - Hjem](#)

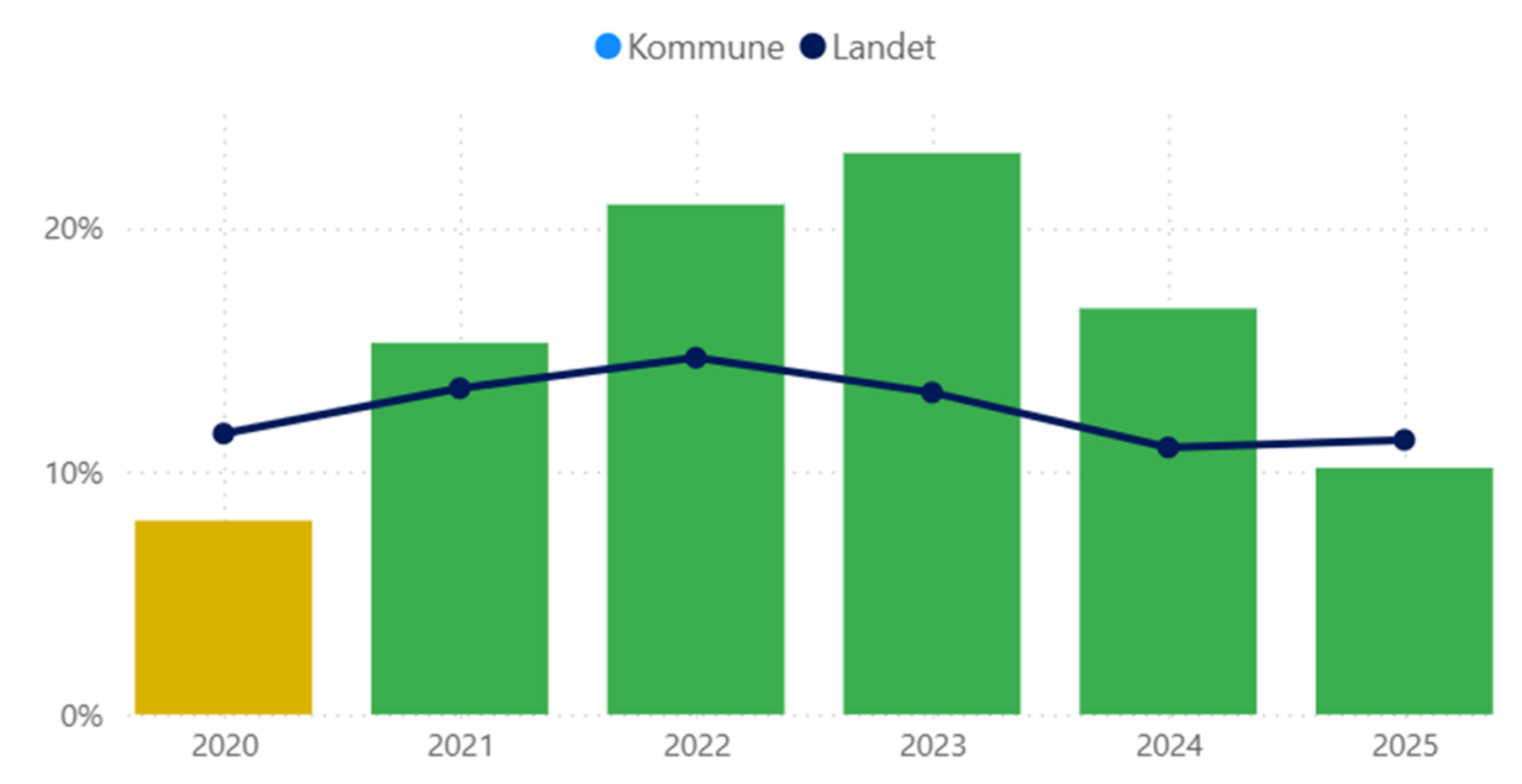
Netto driftsresultat / Driftsinntekter

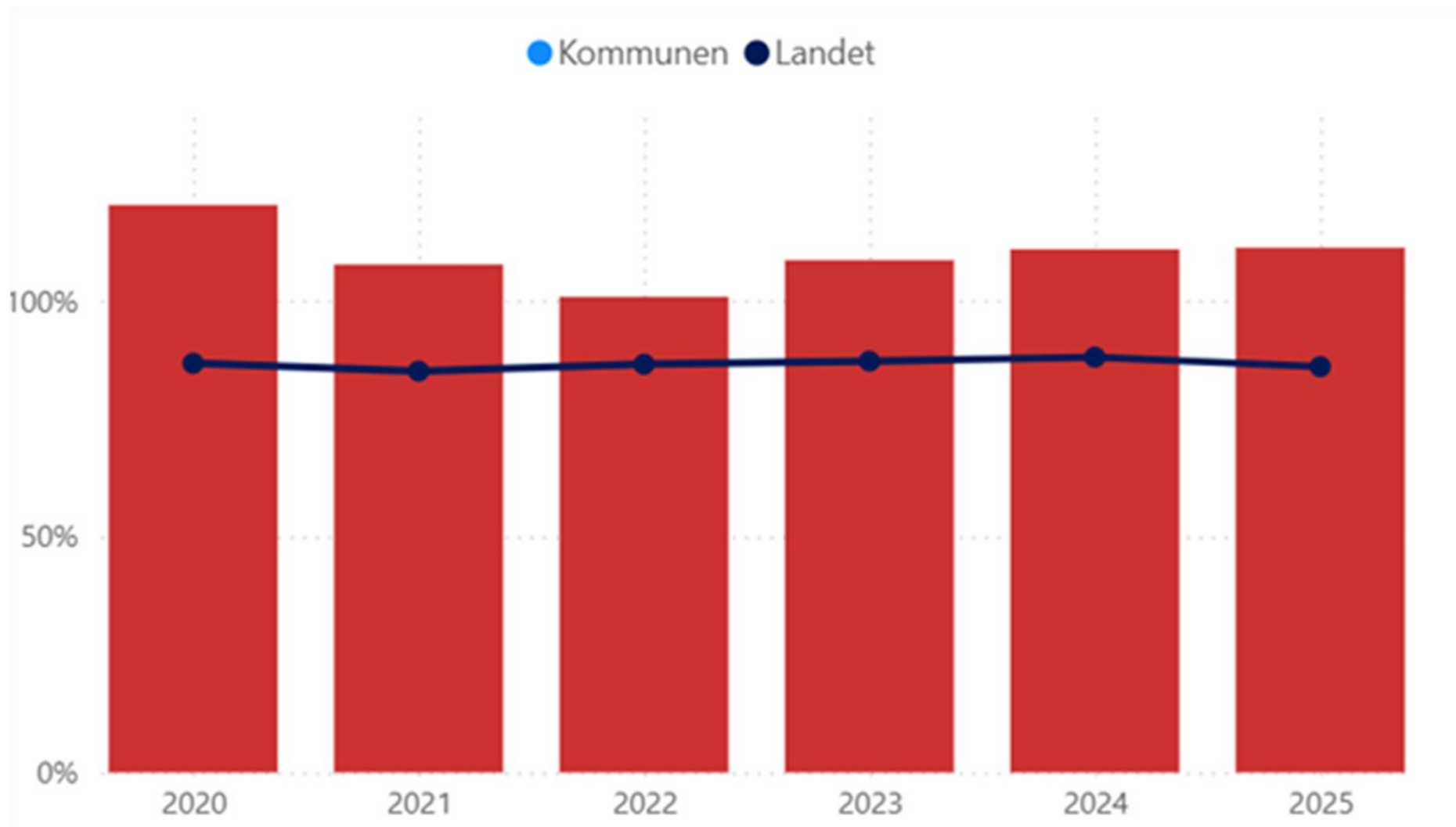
*) Netto driftsresultat er korrigert for netto avsetning til bundne fond

Disposisjonsfond / Driftsinntekter

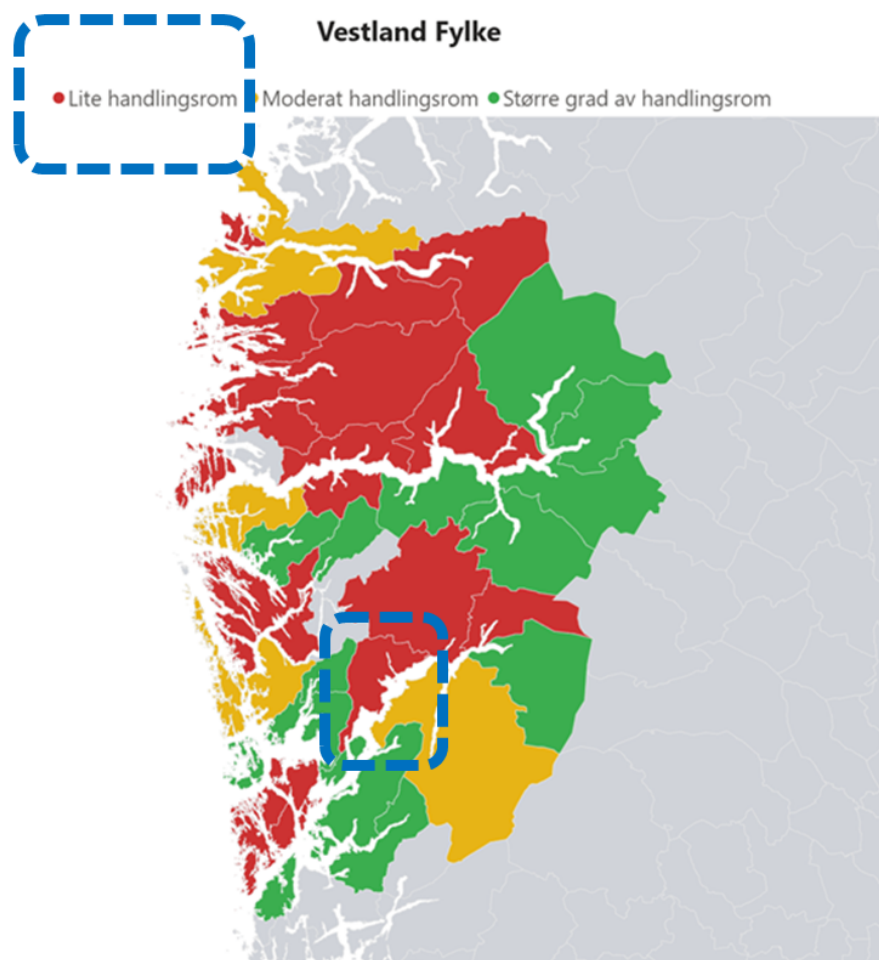
Netto lånegjeld / Driftsinntekter

KS Handlingsrom indeks Kvam = Lite handlingsrom

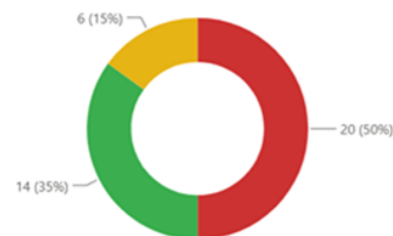
KS Handlingsrom indeks Kvam = Lite handlingsrom

Statistikk for Vestland:

Antall kommuner:

40

Antall kommuner med gjeldsgrad over 85%

14

Antall kommuner med disposisjonsfond under 5%

13

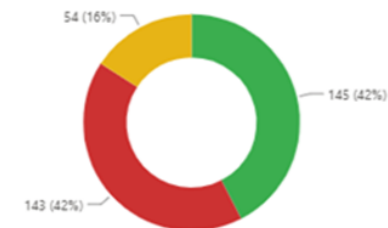
Antall kommuner med netto driftsresultat under 1...

25

Statistikk for landet:

Antall kommuner:

342

Antall kommuner med gjeldsgrad over 85%

158

Antall kommuner med disposisjonsfond under 5%

105

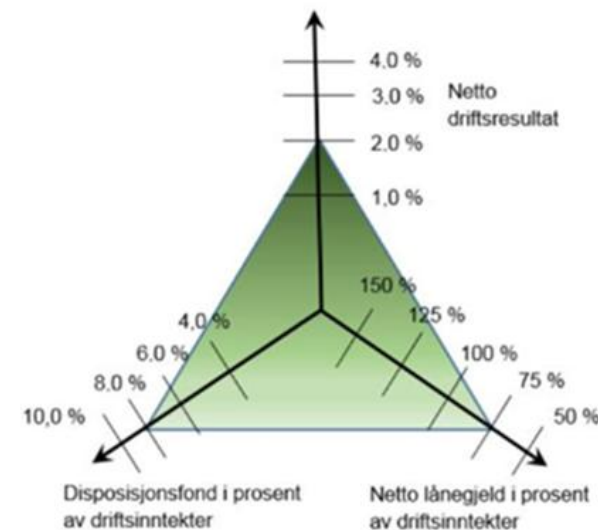
Antall kommuner med netto driftsresultat under 1...

171

Finansielle måltal

Nøkkeltal	Anbefalt nivå	Rev.bud. 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Mål
Netto driftsresultat / Driftsinntekter	> 2,0 %	0,2 %	-0,1 %	0,6 %	1,7 %	1,7 %	> 2,0 %
Disposisjonsfond / Driftsinntekter	> 8,0 %	9,5 %	10,1 %	10,1 %	10,7 %	12,4 %	> 10,0 %
Lånegjeld utan vidare utlån / Driftsinntekter	< 75 %	115 %	124 %	124 %	123 %	121 %	< 125 %

Kommunaløkonomisk Berekraft (KØB)

Finansielle måltal

Avslutningsvis er det viktig å minna om poenget med måltala, som er å nytta dei som styringsverktøy for å vurdere om kommuneøkonomien har rom for nye tiltak knytt til drift eller investering.

Konklusjonen er at det er avgjerande å først få verifisert at insparingstiltaka har effekt. Fram til dette er handlingsrommet svært avgrensa.

Tilbakemelding frå statsforvaltar (ØPL 2026-29)

Kommunen har svært høg lånegjeld. Det er nødvendig at kommunen ikkje tek opp meir i lån enn det økonomiplanen for åra 2026-2029 legg opp til. Etter ombygginga av Øystese barneskule, bør lånegjelda bli trappa vesentleg ned i dei komande åra. Lånegjelda bør auke minst mogleg i 2026 og 2027, og deretter bli redusert vesentleg.

Kommunen hadde eit betydeleg netto driftsunderskot i 2025, og disposisjonsfondet er no redusert til om lag 10 prosent av driftsinntektene. Kommunen sitt disposisjonsfond er blitt vesentleg redusert i dei seinare åra. Fondet bør over tid utgjere meir enn 10 prosent av driftsinntektene, slik kommunen har vedteke som måltal. Sjølv om kommunen hadde eit negativt resultat i 2025, var det likevel betre enn i 2024.

Tilbakemelding frå statsforvaltar (ØPL 2026-29)

Kommunen må gjennomføre nødvendige tiltak for at ikkje netto driftsresultat blir svakare enn budsjettet i år, og helst unngå netto driftsunderskot. Kommunen må arbeide for at netto drifts-resultat i økonomiplanperioden når opp på det nivået som er vedteke som målsetjing, det vil seie høgare enn 2,0 prosent av driftsinntektene. Kommunen har høge kraftinntekter m.m., og bør difor også ha netto driftsoverskot som minst utgjer 2,0 prosent av driftsinntektene.

Det er viktig å vere økonomisk førebudd på at kommunen sine inntekter kan bli svekka over tid, t.d. kraftinntekter og inntekter frå havbruk.

Rekneark for simulering eigedomsskatt

Simulering eigedomsskatt 2026

Endre tal i dei kvit felta

	2026	2027	Simulering	
Promille privat	4	4	4	Min 1 og Maks 4 promille
Promille næring og vasskraft	7	7	7	Min 1 og Maks 7 promille
Botnfrådrag	350 000 kr	200 000 kr	- kr	

Eigedomsskatt privat	23 036 531 kr	27 051 995 kr	32 442 657 kr
Eigedomsskatt næring	11 027 135 kr	11 027 135 kr	11 027 135 kr
Eigedomsskatt vasskraft	12 428 283 kr	12 428 283 kr	12 428 283 kr
Totalt eigedomsskatt	46 491 949 kr	50 507 413 kr	55 898 075 kr

I økonomiplanen er botnfrådraget:

2027: kr 200 000

2028: kr 200 000

Nokre reglar:

Eigedomsskatten skal vera minst kr 1 og ikkje meir enn kr 7 for kvar kr 1 000 av takstverdet. (1-7 promille)

For bustader og fritidsbustader kan eigedomsskatten likevel ikkje vera meir enn kr 4 for kvar kr 1 000 av takstverdet.(1-4 promille)

Skatten kan ikkje i noko år aukast med meir enn kr 1 for kvart kr 1 000 (1 promille)

Skattøyret kan ikkje aukast same år som botnfrådrag fell bort.

Eigedomsskatten kan setjast ned til dei nemnde minstegrensene frå eit år til det neste utan omsyn til kor høg skattesatsen er frå før.

Vert skatten for ein eigedom mindre enn kr. 300, skal det ikkje skrivast ut skatt.

Rekneark for innlegging av endringar

E
N
D
R
I
N
G
A
R

Budsjett og økonomiplan		Framlegg til TILTAK INVESTERING				
Forslagsstillar(ar)						
Rådmannen sitt framlegg frå tabell § 5-5 andre ledd		2026	2027	2028	2029	SUM
SUM Investeringar i varige driftsmidlar		76 985 000	35 713 000	16 595 000	15 388 000	144 681 000

Renter og avdrag på investeringane som ligg inne i rådmannen sitt budsjettforslag er innarbeidd i budsjettet

Budsjett og økonomiplan		Framlegg til TILTAK DRIFT				
Forslagsstillar(ar)						
Nr.	Eksempel (god plass til å beskriva heile forslaget så detaljert som mogleg)	2026	2027	2028	2029	SUM
a	Ny mellombels stilling til XXXX grunna ...					
b	Ny permanent stilling til YYYY (teksten er ...)					
c	Finansierast med kutt i tenester til ZZZZ					
d						
e						
f						
g						

DRIFTSREKNESKAP		2027	2028	2029	2030
Sum driftsinntekter (rådmannen sitt framlegg)		- 1 231 532 000	- 1 216 620 000	- 1 211 371 000	- 1 211 276 000
Sum driftsutgifter (rådmannen sitt framlegg)		1 220 631 000	1 192 347 000	1 175 473 000	1 175 173 000
Netto finansutgifter (rådmannen sitt framlegg)		88 480 000	94 380 000	92 980 000	92 980 000
Motpost avskrivningar (rådmannen sitt framlegg)		- 76 964 000	- 76 964 000	- 76 964 000	- 76 964 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (rådmannen sitt framlegg)		615 000	6 857 000	19 882 000	20 087 000
ENDRINGSFRAMLEGG - DRIFT		-	-	-	-
ENDRINGSFRAMLEGG - INVESTERING (akk. årleg endring renter og avdrag)		-	-	-	-
JUSTERT Netto driftsresultat etter endringer		615 000	6 857 000	19 882 000	20 087 000
NØKKELTAL Netto driftsresultat i prosent av netto driftsinntekter		0,0 %	0,6 %	1,6 %	1,7 %
DISPONERING AV NETTO DRIFTSRESULTAT		2027	2028	2029	2030
Disposisjonsfond ved årsslutt (rådmannen sitt framlegg)		124 000 000	123 000 000	130 000 000	150 000 000
ENDRINGSFRAMLEGG - BRUK AV DISPOSISJONFOND (frå linje 8 og 9)		-	-	-	-
JUSTERT Disposisjonsfond		124 000 000	123 000 000	130 000 000	150 000 000
NØKKELTAL Disposisjonsfond i prosent av netto driftsinntekter		10,1 %	10,1 %	10,7 %	12,4 %
INVESTERINGREKNESKAPEN		2027	2028	2029	2030
Investeringar i varige driftsmidlar (rådmannen sitt framlegg eks. mva.)		130 400 000	32 640 000	31 680 000	31 680 000
ENDRINGSFRAMLEGG Investering i varige driftsmidlar		-	-	-	-
JUSTERT Investeringar i varige driftsmidlar (etter endringsframlegg)		130 400 000	32 640 000	31 680 000	31 680 000
LANGSIKTIG LÅNEGJELD		2027	2028	2029	2030
Sum langsiktig lånegjeld ex. startlån (rådmannen sitt framlegg)		1 533 000 000	1 512 000 000	1 490 000 000	1 463 000 000
ENDRINGSFRAMLEGG Investering i varige driftsmidlar		-	-	-	-
JUSTERT Lånegjeld ex. startlån		1 533 000 000	1 512 000 000	1 490 000 000	1 463 000 000
NØKKELTAL Lånegjeld ex. startlån i prosent av driftsinntekter		124 %	124 %	123 %	121 %

Tilbod om kjøp av Framsikt politikermodule

	PRIS	TILBOD
Årleg kostnad	59 356	47 485
Installasjon	16 000	10 000

VURDERING

- Ingen forenkling/innsparing på økonomi
 - Controller må verifisere kontering
 - Leser inn alle tiltak via excel uansett
- Kan se enkelt ut på demo
 - Krev ei viss rekneskapsforståing
 - Ikke alle er like «digitale»
- Fordel at alle spørsmål og svar samlast i ny politikarportal?
- 50 000 er en høy årlig kostand for en «marginal» utvidelse
- **Hvis JA, må det legges inn som tiltak på 1. tertial**

Spørsmål?

